

Etelä-Savon käräjäoikeus**Tuomio
Annettu kansliassa**

20/126092

31.07.2020

Asianumero
R 20/766**Puheenjohtaja** Käräjätuomari Asser Kuosmanen**Syyttäjä** Aluesyyttäjä Pia Mäenpää**Vastaja** Matti Olavi Kurppa**Asianomistajat** ***

*****Asia** Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritys**Vireille** 23.06.2020**Tuomion julkisuus****Määräykset**

Käräjäoikeus on päättänyt, että asia käsitellään yleisön läsnä olematta. Tältä osin asiaa koskeva oikeudenkäyntiaineisto on sovellettuja lainkohtia, tuomiolauselmia ja asiasta mahdollisesti laadittavaa selostetta lukuunottamatta pidettävä salassa 60 vuotta asian vireilletulosta 23.6.2020 lukien eli 23.6.2080 saakka. Sanotulta osalta asianomistajien ja heidän huoltajiensa nimiä ei saa mainita julkisessa oikeudenkäyntiaineistossa.

Perustelut

Kysymyksessä on siveellisyysrikos. Asiaan liittyy asianomistajia koskevia erityisen arkaluonteisia yksityiselämään liittyviä seikkoja.

Lainkohdat

Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 2 luku 4 §, 6 § 1 momentti 1 kohta ja 9 § 1 momentti 2 kohta, 4 luku 15 § 1 momentti 2 ja 3 kohdat, 5 luku 24 § ja 25 §

Ohjeet

Asianosainen, asiakirjan saaja, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa luovuttaa tai muuten ilmaista sivulliselle salassa pidettäviä tietoja.

Näin saatuja tietoja ei saa käyttää omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Tietoja saa käyttää vain sen asian hoitamiseksi, jota varten tiedot on annettu.

Salassapitovelvollisuuden rikkominen on rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetty rangaistavaksi teoksi.

Vaitiolovelvollisuus ja väärinkäyttökielto ei estä tietojen käyttämistä haettaessa muutosta tai muussa asiassa, jossa on kysymys sen oikeuden, edun tai velvollisuuden hoitamisesta, mihin tämä asiakirja liittyy.

Syyttäjän rangaistusvaatimukset

1. Identiteettivarkaus
5740/R/0002075/19
Rikoslaki 38 luku 9a § 1

30.04.2018 - 11.09.2018 Mikkeli

Matti Kurppa on erehdyttäkseen kolmatta osapuolta oikeudettomasti käyttänyt *** henkilötietoja luodakseen Instagramiin tilin, jonka käyttäjätunnus on ollut ***.

Kurppa on käyttänyt mainittua Instagram-tiliä esiintyen ***ottaen yhteyttä alle kuuttatoista vuotta nuorempiin lapsiin ja ryhtynyt heidän kanssa yhteydenpitoon (mm. Haastehakemukset R 19/8789 ja 19/8789/2).

Tutkittaessa edellä mainittuja rikosepäilyjä ***, jonka tietoja Kurppa käyttänyt, on joutunut syyttään rikoksesta epäillyn asemaan ja häntä on kuulusteltu rikoksesta epäillyn asemassa. Näin Kurpan menettelystä on aiheutunut asianomistajalle (***) vähäistä suurempaa haittaa. *** on opiskellut upseerin ammattiin.

*** on kohdistettu poliisin pakkokeinoja Kurpan toiminnan johdosta eli *** on suoritettu kotietsintä ja hänen muistitikkunsa ja tietokoneensa keskusyksikkö on takavarikoitu.

2. Sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito
5740/R/0069297/18
Rikoslaki 17 luku 19 §

01.01.2014 - 23.11.2018 Mikkeli

Matti Kurppa on oikeudettomasti pitänyt hallussaan suuren määrän kuvatiedostoja (valokuvia ja videoita), jotka ovat pitäneet sisällään valokuvia ja videoita, joissa esitetään alle 18-vuotiasta lasta sukupuolisiveellisyyttä loukkaavasti todellisuuspohjaisesti tai todenmukaisesti.

Kuvamateriaali on pitänyt sisällään seuraavan sisältöistä materiaalia:

- luokka 1: kuvat ja videot, joissa lapsi/lapset poseeraavat, mukaan lukien kuvat, joissa tarkennetaan sukupuolielimiin (203)
- luokka 2: kuvat ja videot, joissa vähintään kaksi osallista ja joissa seksuaalista toimintaa tai joissa lapsi on yksin ja laittaa omat sormet tai esineen omaan sukupuolielimeen (131 kpl)
- luokka 3: kuvat ja videot, jossa lasta raiskataan, pakotetaan, uhataan yms. (esim. sidontakuvat). Myös kuvat, joissa lapsi sekaantuu eläimeen. Kuvat/videot, joissa lapsi vaikuttaa olevan alle 6-vuotias ja kuvissa täytyy kategoria 2. (38 kpl)

Kurpan asuntoon on suoritettu kotietsintä (5560/R/41818/18 ja 42050/18 rikosepäilyt) ja asunnosta on takavarikoitu gsm-puhelin Samsung Galaxy S4, jonka omistaa Kurppa. Mainittu laiton materiaali on löytynyt ko. puhelimelta. Puhelin on takavarikoitu kotietsinnällä 23.11.2018.

3. Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

5560/R/0041816/18
Rikoslaki 20 luku 6 §

06.08.2018 - 13.08.2018 Nokia

Matti Kurppa on tehnyt muulla tavoin kuuttatoista vuotta nuoremmalle lapselle eli 17.6.2008 syntyneelle *** (tapahtuma-aikaan 10-vuotias) seksuaalisia tekoja, jotka ovat omiaan vahingoittamaan lapsen kehitystä sekä saanut hänet sellaisiin ryhtymään.

Asianomistajan kaveri on saanut seuraamispyynnön *** nimellä Instagramissa esiintyneeltä henkilöltä eli Kurpalta. Kurppa on siis lähettänyt seuraamispyynnön käyttäen toisen henkilön tietoja. Asianomistaja *** on myös alkanut seuraamaan mainittua nimimerkkiä.

Mainittua nimimerkkiä käyttänyt henkilö eli Kurppa on ryhtynyt yhteydenpitoon asianomistajan kanssa ja pyytänyt asianomistajaa lähettämään kuvia itsestään (mm. pepusta sekä kropasta alastonkuvaa). Asianomistaja on lähettänyt kuvia itsestään, yhdessä kuvassa on näkynyt hänen toinen rintansa. Nimimerkkiä käyttänyt henkilö eli Kurppa on myös lähettänyt kuvan alapäästä (miehen sukupuolielimet) asianomistajalle.

Lisäksi Kurppa on ehdottanut asianomistajalle tapaamista.

Tekopaikkoina Mikkeli ja Nokia. Vastaajan kotipaikka on Mikkeli; Anttola.

Käyttäjätunnusta (*** on käytetty ip-osoitteesta 200 ollut Matti Kurppa1:999:21a02d:506c:bf6e:aa32:2eca, ja mainitun ip-osoitteen käyttäjä ja käytettävän liittymän maksajana on ollut Matti Kurppa.

4. Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritys
5560/R/0042050/18
Rikoslaki 20 luku 6 § 3

06.08.2018 - 13.08.2018 Nokia

Matti Kurppa on yrittänyt saada kuuttatoista vuotta nuoremmalla lapsella eli 11.10.2006 syntyneellä *** (teko-aikaan 11 vuotias) ryhtymään vähintäänkin seksuaaliseen tekoon, joka on omiaan vahingoittamaan lapsen kehitystä.

Asianomistaja on saanut seuraamispyynnön *** nimellä Instagramissa esiintyneeltä henkilöltä eli Kurppalta. Kurppa on siis lähettänyt seuraamispyynnön käyttäen toisen henkilön tietoja. Asianomistaja on hyväksynyt pyynnön.

Mainittua nimimerkkiä käyttänyt henkilö eli Kurppa on ryhtynyt yhteydenpitoon asianomistajan kanssa ja pyytänyt asianomistajaa lähettämään alastonkuvia itsestään. Asianomistaja ei ole näin tehnyt ja teko on jäänyt yrityksen asteelle.

Teko on jäänyt yrityksen asteelle asianomistajasta johtuvista syistä.

Tekijä on kuitenkin ryhtynyt kaikkiin sellaisiin toimiin, että käsillä on ollut viestien perusteella varteenotettava vaara rikoksen täyttymisestä. Se, että teko on jäänyt yrityksen asteelle, on johtunut pelkästään asianomistajasta.

Tekopaikkoina Mikkeli ja Nokia. Vastaajan kotipaikka on Mikkeli; Anttola.

Käyttäjätunnusta (***) on käytetty ip-osoitteesta 2001:999:21a02d:506c:bf6e:aa32:2eca, ja mainitun ip-osoitteen käyttäjä ja käytettävän liittymän maksajana on ollut Matti Kurppa.

Ottaen huomioon, että Kurppa on käyttänyt toisen henkilön tietoja, esiintynyt 14 vuotiaana sekä viestittelyn sisältö, ei Kurpan toiminnalle ole muuta asiallista tarkoitusta.

Toissijaisesti

LAPSEN HOUKUTTELEMINEEN SEKSUAALISIIN TARKOITUKSIIN RL 20 luku 8b §

Matti Kurppa ehdottanut muuta kanssakäymistä lapsen eli 11.10.2006 syntyneen (***) (tekoikaan 11-vuotias) kanssa siten, että ehdotuksen sisällöstä ja olosuhteista muuten ilmenee tekijän tarkoituksen olevan kohdistaa lapseen rikoslain 20 luvun 6 §:ssä tai 7 §:ssä tarkoitettu rikos.

Kurppa on ottanut yhteyttä asianomistajaan Instagramissa (lähettänyt seuraamispyynnön käyttäen toisen henkilön tietoja) ja ryhtynyt viestittelemään siellä asianomistajan kanssa. Keskustelussa Kurppa on mm. kehumut asianomistajaa ja pyytänyt tältä kuvia vartalosta.

Ottaen huomioon, että Kurppa on käyttänyt toisen henkilön tietoja, esiintynyt 14-vuotiaana sekä viestittelyn sisältö, ei Kurpan toiminnalle ole muuta asiallista tarkoitusta.

* * * * *

- Internetin kautta on helppo saada yhteys lapseen ja lapsen kyky vaaran torjumiseen ja taivuttelun vastustamiseen on usein vähäinen. Joutuminen seksuaaliseen hyväksikäyttöön tähtäävän taivuttelun kohteeksi on sinällään jo lapsen kannalta vaarallista.
- tekijä on jo ryhtynyt konkreettisiin toimiin päästäkseen lähempään yhteyteen; hän ollut aktiivinen, ottanut yhteyttä ja edelleen yrittänyt saada lasta suostuteltua/taivuteltua, pyytänyt kuvia
- jo netissä; esim. Instagramissa keskusteluissa voi lähettää seksuaalisväritteisiä viestejä; ehdotuksia, keskustelua seksistä, pyytää kuvia/lähettää kuvia mikä menettely täyttää oikeuskäytännön mukaan täytetyn teon tai yrityksen ja näin käsillä on ollut tekijän toimenpiteiden johdosta huomioon otettava vaara rikoksen täyttymisestä, teko on jäänyt kesken ainoastaan, koska asianomistaja ei ole ehdotuksiin suostunut.

Syyttäjän muu vaatimus

Todistelukustannusten korvaaminen syytekohtissa 1-4

Vastaaja on velvoitettava korvaamaan valtiolle todistelukustannukset.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Asianomistajien vaatimukset

Asianomistajan korvausvaatimus syytekohtassa 1

Asianomistaja ***on yhtynyt syyttäjän rangaistusvaatimukseen ja teonkuvaukseen asiassa. Kuitenkin lisäten syytekohtaan 1. teonkuvaukseen, että: *** on kohdistettu poliisin pakkokeinoja Kurpan toiminnan johdosta eli

*** on suoritettu kotietsintä ja hänen muistitikkunsa ja tietokoneensa keskusyksikkö on takavarikoitu.

Lisäksi syytekohtaan riidattomiin seikkoihin sivulla kaksi korjataan päivämääräksi 21.8.2018 instagramin kirjautumistietojen osalta.

Vahingonkorvausvaatimus

on vaatinut, että käräjäoikeus velvoittaa Matti Kurpan suorittamaan vahingonkorvausta

1. kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta 2.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen rikoksentekepäivästä 30.4.2018 lukien,
2. kärsimyskorvauksena 3.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen rikoksentekepäivästä 30.4.2018 lukien.

Oikeudenkäyntikulut

Lisäksi asianomistaja on vaatinut Matti Kurppan velvoittamista korvaamaan ***aiheutuneet oikeudenkäyntikulut 5.720,45 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua tuomioistuimen antamasta päätöksestä.

Perusteet

Kipuja särkyjä muu tilapäinen haitta

Matti Kurpan menettely on ollut omiaan aiheuttamaan ahdistusta ja traumoja asianomistajalle. Hän on joutunut käymään asian johdosta lääkärillä ja keskustelemassa asioista terveydenhoitohenkilökunnan luona, jonka johdosta hänelle määrättiin lääkettä unettomuuteen ja ahdistuneisuuteen.

Kurpan toiminta on aiheuttanut asianomistajalle kipua ja särkyä sekä tilapäistä haittaa yli 12 kuukauden ajan traumaperäisen stressihäiriön muodossa. Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä epäilyksi joutuminen on aiheuttanut henkisiä ongelmia siitä lähtien, kun asianomistaja on saanut asiasta tietää aina siihen asti, kun asiassa annetaan lainvoimainen tuomio. Asia on siis vaivannut siten asianomistajaa jo yli kaksi vuotta. 2.000 euron korvausvaatimus on kohtuullinen, kun arvioidaan myös henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan (HeVa) traumaperäistä stressihäiriötä.

Korvausvaatimuksen määrän osalta huomioon on otettu Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten seuraava kohta: 13.2 Traumaperäinen stressihäiriö 1.500-8.000 €

Kärsimyskorvaus

Kurpan käytettyä valheellista nimeä instagramin tilillään, on valheellinen tieto ja vihjaus tullut laajan henkilöpiirin tietoon ja johtanut lopulta syyttömän asianomistajan joutumaan pakkokeinojen ja poliisikuulustelun kohteeksi. Tapahtuman jälkeen julkiset paikat ovat aiheuttaneet asianomistajalle stressiä ja ahdistusta, mikäli joku tunnistaisi hänet rikosepäilyyn liittyen.

Asianomistaja on hakenut maanpuolustuskorkeakouluun ja rikosepäily on aiheuttanut hänelle stressiä ja ahdistusta, sillä hän on ollut epävarma, että pääseekö hän asian takia aloittamaan opintonsa. Hän on lisäksi joutunut selittämään rikosepäilyä koskevan asian viidelle esimiehelleen.

Kurpan teko ja toiminta on ollut omiaan aiheuttamaan asianomistajalle häpeän ja arvottomuuden tunteita sekä unettomuutta, stressiä ja ahdistusta. Kurpan teon moitittavuutta lisää se, että hän on tehnyt tekonsa tietoisesti ja tahallisesti ja

vielä ollessaan asianomistajan esimiehenä. Tällöin asianomistajan nimen käyttäminen ei ole mitenkään sattumanvaraista.

Asianomistaja on kärsinyt Matti Kurpan toiminnasta huomattavasti ja rikosepäily ja pakkokeinot ovat aiheuttaneet hänelle todella paljon ahdistusta. Epäily lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja poliisikuulusteluun joutuminen ovat olleet traumatisoivia kokemuksia, joista toipuminen on kestänyt kauan aikaa. Tällöin 3.000 euron korvausvaatimus on kohtuullinen ja täysin perusteltu.

Asianomistajan korvausvaatimus syytekohtassa 3

Asianomistaja on yhtynyt syyttäjän rangaistusvaatimukseen ja vaatinut vastaajan velvoittamista suorittamaan lapsen seksuaalisen hyväksikäytön aiheuttamasta kärsimyksestä 2.500 euroa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen tekopäivästä 13.8.2018 lukien.

Rangaistusvaatimuksen perusteet

Asianomistaja on yhtynyt syyttäjän rangaistusvaatimukseen.

Henkinen kärsimys

Vastaajan menettely on loukannut vakavasti ***seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja syytteessä kuvattu menettely on omiaan aiheuttamaan kenelle tahansa henkistä kärsimystä. Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö on vahingonkorvauslain 5 luvun 6 §:ssä tarkoitettu teko, joka oikeuttaa korvaukseen loukkauksen aiheuttamasta kärsimyksestä.

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten korvausluokan III kohdan 1.4.2. mukaan asianomistaja katsoo, että kohtuullinen korvaus vastaajan menettely aiheuttamasta kärsimyksestä on 2.500 euroa.

Asianomistaja on ilmoittanut selvyuden vuoksi varaavansa oikeuden esittää vaatimuksen mahdollisesta pysyvistä haitasta erikseen.

Muut asiassa esitetyt vaatimukset

Rikosuhrimaksu

Vastaaja on velvoitettava suorittamaan rikosuhrimaksu 80 euroa.

Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Muu vaatimus

Mikäli Kurppa tuomitaan vankeusrangaistuksen niistä rikoksista, joista rangaistusta on vaadittu, Kurppa tulee samalla tuomita viralta pantavaksi, koska rikokset osoittavat hänet ilmeisen sopimattomaksi olemaan virkamiehenä.

Matti Kurpan työnantaja Puolustusvoimat on pidättänyt Kurpan virastaan 16.1.2019 lukien rikosepäilyn johdosta/rikosepäilyn (merkintälehti 5560/R/41816/18) tutkinnan ajaksi (5560/R/41816/18, 5560/R/42050/18 ja 5740/R/69297/18).

Rikoslaki 2 luku 10 § 2 mom

Syytekohta 1 identiteettivarkaus

Matti Kurppa on tunnustanut menettelleensä syytteessä kuvatulla tavalla. Hän on myöntänyt tällä menettelyllään syyllistyneensä identiteettivarkauteen

Kurppa on esitutkinnassa kertonut ottaneensa sattumalta***nimen ja hänen nimensä nimimerkiksi Instragram-palveluun etsiessään Mikkoa. Kurpalla ei ole ollut tarkoitus vahingoittaa***eikä Kurppa ole edes ajatellut nimeä ottaessa kyseistä asianomistajaa. Nimi on valikoitunut Kurpalle sattumalta. Kurppa myöntää syyllistyneensä identiteettivarkauteen.

Kurppa on myöntänyt, että ***on aiheutunut vähäistä suurempaa haittaa identiteettivarkaudesta. Kuitenkin suurin osa *** kokemasta haitasta on johtunut poliisien liiallisista toimista. Kurppa on myöntänyt *** identiteettivarkauden aiheuttamasta vähäistä suuremmasta haitasta korvauksen kärsimyksestä 200 euroa. Kurppa on kiistänyt perusteeltaan ja määrältään kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta vaaditut korvaukset. Rikosuhrimaksu 40 euroa myönnetään määrältään oikeaksi.

Syytekohta 2 sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito

Kurppa on kiistänyt menettelleensä syytteessä kuvatulla tavalla. Vastaajalla ei ole ollut tietoa kuvien ja videoiden olemassaolosta eikä hän ole niitä itse ladannut tai siirtänyt puhelimen muistiin eikä hän ole ollut tietoinen, että hänen puhelimessaan olisi tällaisia kuvia.

Vastaaja on esitutkinnassa kertonut, että hän on yrittänyt etsiä ja käräyttää pedofiileja internetissä. Hän on käynyt sivustoilla, jossa on ollut arveluttavia keskusteluja ja samalla internetistä on tullut ilmoitus, että sieltä on lähtenyt latautumaan tiedostoja. Kurppa on sulkenut selaimen. Kurppa ei ole varma, onko lataus voinut jäädä päälle, jos hän ei ole muistanut sulkea sivustoa tai välilehteä. Kurppa on saanut tekstiviestin, jossa on kerrottu, että hänen puhelimessaan on vakoiluohjelma. Myös poliisi on kuulusteluissa kertonut Kurpalle, että poliisi on havainnut vakoiluohjelman puhelimessa. Kyseessä oleva puhelin on poistettu käytöstä joko joulukuussa 2017 tai tammikuussa ja se on avattu heinäkuussa 2018 kun Kurppa ja hänen vaimonsa ovat etsineet vanhoja sopimuksia puhelimesta. Kurpan vaimo on katsonut puhelinta eikä ole havainnut tällaista materiaalia puhelimessa. Lisäksi puhelin on ollut muuttolaatikoissa koko tämän ajan ja se on ollut kenen tahansa saatavilla. Lisäksi poliisi on tutkinut Kurpan tietokoneet ja muut tallennusvälineet, tallennusvälineiltä tai tietokoneelta ei ole löytynyt tällaista materiaalia. Kurppa ei ole tallentanut eikä hakenut sukupuolisiveellisyyttä loukkaavia lasta esittäviä kuvia. Kurppa ei ole ollut tietoinen, että hänen puhelimessaan olisi tällaista materiaalia. Kurppa on käyttänyt matkapuhelintaan myös työpaikan varusmiesten ja henkilökunnan verkossa, joten on täysin mahdollista, että puhelimeen on päästy tällaisen avoimen verkon kautta käsiksi.

Syytekohta 3 lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

Kurppa on kiistänyt menettelleensä syytteessä kuvatulla tavalla. Kurppa ei ole tehnyt tapahtuma-aikaan alle 16-vuotiaalle asianomistajalle seksuaalisia tekoja.

Kurppa on esitutkinnassa myöntänyt, että on etsinyt tuttavien tyttöä lähennellyttä aikuista miestä internetistä ja sen vuoksi hän on pyytänyt päästä Keravan ja lähialueiden saman ikäluokan tyttöjen seuraajaksi

Instragram-palvelun kautta. Kurpan tarkoitus on ollut löytää "Mikko"-niminen henkilö, joka on ottanut yhteyttä tuttavien tyttäreeseen. Kurppa on keskustellut Instagram-palvelussa lähinnä sanoin "hei" ja "moi" ja kysynyt kuulumisia. Koska Mikkoa ei ole löytynyt, Kurppa on lopettanut keskustelut ja poistanut Instragram-palvelun. Kurppa ei ole lähettänyt Instragram-palvelussa kuvia eikä hän ole sellaisia pyytänyt keneltäkään.

Kurppa on esitutkinnassa kertonut, että on mahdollista, että hänen IP-osoitettaan on käytetty väärin. Kurppa on saanut tekstiviestin, jossa on kerrottu, että hänen puhelimessaan on vakoiluohjelma. Myös poliisi on kuulusteluissa kertonut Kurpalle, että poliisi on havainnut vakoiluohjelman puhelimessa. Kurppa on käyttänyt puhelintaan useassa eri verkossa ja IP-osoitteen salasana on ollut havaittavissa Kurpan kodin ikkunasta. Lisäksi Kurppa on kertonut, että todennäköisesti IP-osoitteen väärinkäyttö on johtanut myös Instragram-palvelun kaappaamiseen ja keskustelunjatkamiseen alaikäisten lasten kanssa. Kurppa on esitutkinnassa kertonut, että Instragram-palvelun salasana on ollut kenen tahansa arvattavissa.

Kurppa on käyttänyt matkapuhelintaan myös työpaikan varusmiesten ja henkilökunnan verkossa, joten on täysin mahdollista, että tämän verkon avulla instagram-tilille on päästy.

Esitutkinnassa ja haastehakemuksessa on viitattu lapsen lähettämiin kuviin ja Kurpan käyttämän Instragram-tilin lähettämiin kuviin. Kuvien sisällöstä ei ole muuta näyttöä kuin asianomistajan kertomus kuvien sisällöstä. Koska kuvia ei ole kirjallisena todisteena, niiden sisällöstä ja laadusta ei voi sanoa mitään eikä myöskään niiden tarkkuudesta. Kuvan tulkinta on tullut asianomistajan kertomana, eikä kuvasta ole enempää näyttöä.

Korkeimman oikeuden ratkaisun 2004:71 mukaan on katsottu, ettei vastaaja syyllistynyt lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritykseen. Korkein oikeus on todennut, että lapseen kohdistuvan rikoksen täyttymisen vaaraa arvioitaessa on otettava huomioon, että internetin avulla on helppoa kohdistaa johdattelua ja taivuttelua lapsiin, joiden kyky vaaran torjumiseen on vähäinen. Tässä tapauksessa aiheutunutta vaaraa arvioidessaan Korkein oikeus toteaa, ettei A ole tiennyt B:n henkilöllisyyttä eikä hän ole missään vaiheessa tiedustellut B:n tarkkoja henkilö- ja yhteystietoja. A on lopettanut sähköpostiviestien lähettämisen B:lle esittämättä tapaamista, puhelinyhteyttä tai muuta sähköpostiviestejä läheisempää yhteydenpitoa. Mainitut seikat huomioon ottaen A:n menettelystä ei ole aiheutunut todellista vaaraa siitä, että B:hen kohdistuva seksuaalinen hyväksikäyttö toteutuisi.

Kurppa ei ole myöskään tiennyt asianomistajan tarkkoja henkilö- ja yhteystietoja ja hän on lopettanut henkilön kanssa keskustelun huomattuaan, ettei "Mikko" ole asianomistajan seuraajissa Instragram-palvelussa. Kurpan menettelystä ei ole aiheutunut todellista vaaraa siitä, että asianomistaja *** seksuaalinen hyväksikäyttö olisi toteutunut eikä Kurppa ole saanut*** ryhtymään seksuaaliseen tai lapsen kehitystä vahingoittavaan tekoon.

Syyte tulee näillä perustein kokonaisuudessaan hylätä.

Asianomistajan korvausvaatimuksen Kurppa on kiistänyt perusteeltaan vaatimukset, myöntäen kärsimyksestä 800 euroa oikeaksi.

Syytekohta 4 lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritys

Kurppa on kiistänyt menetelleensä syytteessä kuvatulla tavalla. Kurppa ei ole yrittänyt saada tapahtuma-aikaan alle 16-vuotiasta asianomistajaa ryhtymään seksuaalisiin tekoihin.

Matti Kurppa on esitutkinnassa myöntänyt, että on etsinyt tuttavien tyttöä lähennellyttä aikuista miestä internetistä ja sen vuoksi hän on pyytänyt päästä Keravan ja lähialueiden saman ikäluokan tyttöjen seuraajaksi Instragram-palvelun kautta. Kurpan tarkoitus on ollut löytää "Mikko"- niminen henkilö, joka on ottanut yhteyttä tuttavien tyttäreen. Kurppa on keskustellut Instagram-palvelussa lähinnä sanoin "hei" ja "moi" ja kysynyt kuulumisia. Koska Mikkoa ei ole löytynyt, Kurppa on lopettanut keskustelut ja poistanut Instragram-palvelun. Kurppa ei ole pyytänyt alastonkuvia tai muitakaan kuvia henkilöiltä, joita on seurannut Instragramissa.

Kurppa on esitutkinnassa kertonut, että on mahdollista, että hänen IPosoitettaan on käytetty väärin. Kurppa on saanut tekstiviestin, jossa on kerrottu, että hänen puhelimessaan on vakoiluohjelma. Myös poliisi on kuulusteluissa kertonut Kurppalle, että poliisi on havainnut vakoiluohjelman puhelimessa. Kurppa on käyttänyt puhelintaan useassa eri verkossa ja IP-osoitteen salasana on ollut havaittavissa Kurpan kodin ikkunasta. Lisäksi Kurppa on kertonut, että todennäköisesti IP-osoitteen väärinkäyttö on johtanut myös Instragram-palvelun kaappaamiseen ja keskustelunjatkamiseen alaikäisten lasten kanssa. Kurppa on esitutkinnassa kertonut, että Instragram-palvelun salasana on ollut kenen tahansa arvattavissa. Kurppa on käyttänyt matkapuhelintaan myös työpaikan varusmiesten ja henkilökunnan verkossa, joten on täysin mahdollista, että tämän verkon avulla instagram-tilille on päästy. Kuten syytekohtan 3 vastauksessa on viitattu korkeimman oikeuden ratkaisuun, Kurppa ei ole saanut asianomistajan tarkkoja henkilö- tai yhteystietoja ja hän on lopettanut keskustelun. Kurppa ei ole yrittänyt saada asianomistajaa ryhtymään seksuaaliseen tekoon.

Syyte tulee edellä mainituin perustein hylätä kokonaisuudessaan.

Todistelu

Syytekohta 1

Henkilötodistelu

- asianomistaja ***
- vastaaja Kurppa
- todistaja Maria Rossi (KRP/Tiedusteluosasto, Internet- tiedustelu, Kyberrikostorjuntakeskus, CSE- tiimi; rikosylikonstaapeli)

Kirjalliset todisteet

Syyttäjän kirjallinen todistelu:

1. Kotietsintämääräys 5560/R/41816/18/KEMY/1 *** omaisuuteen mumminsa asunto-osoitteessa, jossa *** ko. hetkellä kirjoilla ja

kotietsinnältä on takavarikoitu omaisuutta (muistitikkuja keskusyksikkö) kotietsintä- ja takavarikkopöytäkirjalla 5560/R/41816/18/KEY/1, esitutkintapöytäkirjan liite 1 (s. 12 alk.)

2. Pöytäkirja kotietsinnästä 5560/R/41816/18/KEY/1 *** asuinsoitteeseen ja asunnosta takavarikoitu omaisuus, esitutkintapöytäkirjan liite 2 (s. 14 alk.)

3. *** hallussa olleeseen matkapuhelimeen on kohdistettu takavarikko 5560/R/41816/18/TVP/1 laite-etsinnän turvaamiseksi, esitutkintapöytäkirjan liite 3 (s.17 alk.)

4. Laite-etsinnät laite-etsintäpöytäkirjoilla 5560/R/41816/18/LAI/1 (edellä mainittu takavarikoitu matkapuhelin), esitutkintapöytäkirjan liite 4 (s. 20 alk)

5. Laite-etsinnässä kohdan 3.1. kotietsinnän yhteydessä takavarikoituun keskusyksikköön 5560/R/41816/18/LAI/2, esitutkintapöytäkirjan liite 5 (s.23 alk)

6. Instagramin ilmoittamat tiedot *** nimellä luodusta tilistä ja Ip-osoitteen käyttäjätiedot, esitutkintapöytäkirjan liite 6 (s. 25 alk)

Asianomistajan todistelu:

Lääkäriinlausunto 17.6.2020

Syytekohta 2

Henkilötodistelu

- vastaaja Kurppa
- todistaja Elmo Anttila

Kirjalliset todisteet

1. raportti poliisin tietoteknisestä tutkinnasta (erillinen raportti, lisätutkintapöytäkirjan 5470/R/69297/18 liite 1), dvd
2. Pöytäkirja kotietsinnästä 5560/R/41816/18 KEY//2, esitutkintapöytäkirjan liite 1
3. Pöytäkirja laite-etsinnästä 5560/R/41816/18/LAI/3, esitutkintapöytäkirjan liite 2

Syytekohta 3

Henkilötodistelu

- asianomistajan kuuleminen esitutkinnassa, taltioitu, kesto 42 min, litteroituna esitutkintapöytäkirjan s. 5-21, asianomistaja , OK 17 luku 24 § 3 mom,
- asianomistaja ***
- vastaaja Kurppa

- todistaja Maria Rossi (KRP/Tiedusteluosasto, Internet- tiedustelu, Kyberrikostorjuntakeskus, CSE- tiimi; rikosylikonstaapeli)

Kirjalliset todisteet

1. Jäljennös ruutukaappauksesta keskusteluista *** ja *** esittäytyneen henkilön välillä Instagram-palvelun yksityisviestein, esitutkintapöytäkirjan liite 1 s. 47
2. Instagramin ilmoittamat tiedot ***käyttäjätunnuksen kirjautumisesta Instagram-palveluun ja tiedot palvelun käyttäjän ip-osoitteesta, esitutkintapöytäkirjan liite 2 s. 81
3. Tutkintailmoituksen selostusosa s. 1-2, lisätutkintapöytäkirja 5740/R/41816/18Li1
4. Tiedustelumuistio, lisätutkintapöytäkirjan 5740/r/41816/18Li1 liite 2
5. Screenshot internet-keskustelusta.jpg, lisätutkintapöytäkirjan 5740/R/41816/18Li1 liite 3
6. Lisätutkintapöytäkirjan 5470/R/69297/18 liite 1

Syytekohta 4

Henkilötodistelu

- asianomistaja *** kuuleminen esitutkinnassa, taltioitu, kesto 40 min, litteroituna esitutkintapöytäkirjan s. 5-26, OK 17 luku 24 § 3 mom
- asianomistaja ***
- vastaaja Kurppa
- todistaja ***
- todistaja Maria Rossi

Kirjalliset todisteet

1. Jäljennös asianomistajan ottamasta ruutukaappauksesta keskusteluista ***ja *** kirjautuneen henkilön välillä Instagramin yksityisviestien kautta, esitutkintapöytäkirjan liite 1 s. 48
2. Jäljennös Instagramin ilmoittamasta tiedosta ***käyttäjätunnuksen kirjautumisesta Instagram-palveluun ja tiedot palvelun käyttäjän ip-osoitteesta, esitutkintapöytäkirjan liite 2 s. 52
3. Tutkintailmoituksen selostusosa s. 1-2, lisätutkintapöytäkirja 5740/r/41816/18Li1
4. Tiedustelumuistio, lisätutkintapöytäkirjan 5740/r/41816/18Li1 liite 2
5. Screenshot internet-keskustelusta.jpg, lisätutkintapöytäkirjan 5740/r/41816/18Li1 liite 3
6. Lisätutkintapöytäkirjan 5470/R/69297/18 liite 1

Tuomion perustelut

Syyksilukeminen

Vastaaja Matti Olavi Kurppa on syylistynyt identiteettivarkauteen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapitoon, lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritykseen eli kaikkiin niihin rikoksiin, joista syyttäjä on hänelle rangaistusta vaatinut.

Todistelusta

Henkilötodistelu syytekohtassa 1

Todistelutarkoituksessa kuultu asianomistaja P on kertonut olleensa kalareissulla pohjoisessa, kun poliisi soitti hänelle ja kertoi, että hänen pitäisi välittömästi tulla avaamaan Vantaalla sijaitsevan kotinsa ovi. Poliisi ilmoitti puhelun aikana, että asianomistaja P:tä epäillään seksuaalirikoksista. Asianomistaja P on kertonut, että tuossa vaiheessa hänen elämältään putosi pohja. Asianomistaja P:n isoäiti oli mennyt avaamaan poliisille asianomistaja P:n kotioven, koska muita vaihtoehtoja ei ollut. Asianomistaja P koki tämän seikan erityisen nolona. Poliisi oli suorittanut kotietsinnän asianomistaja P:n asuinsoitteessa ja sen perusteella ottanut kotietsinnältä mukaansa asianomistaja P:n tietokoneen ja puhelimen.

Asianomistaja P oli tämän jälkeen palannut opintojensa pariin kadettikouluun, jossa tiedettiin jo asianomistaja P:hen kohdistuneesta rikosepäilystä. Asianomistaja P on kertonut joutuneensa selvittämään asiaa esimiehilleen eli kaikenkaikkiaan viidelle eri everstin arvoiselle upseerille. Asianomistaja P on kokenut asian erittäin kiusallisena.

Asianomistaja P ilmoitti kysyttäessä, että hänen puhelimensa ja tietokoneensa olivat poliisin hallussa reilun viikon verran. Saatuaan takaisin puhelimensa ja tietokoneensa Asianomistaja P:lle ilmoitettiin, ettei hän enää ole rikoksesta epäilty. Asianomistaja P joutui kuitenkin useaan otteeseen selvittämään eri viranomaisille ja koulunsa johtajille tapahtunutta.

Syyttäjä ilmoitti kuulustelun aikana, että hänen käsityksensä mukaan asiassa on riidatonta, että asianomistaja P on kuultu vastaajana 29.8. ja asianomistajana 29.9. eli hänen asemansa on virallisesti vaihtunut vastaajasta asianomistajaksi kuukauden kuluttua siitä, kun hänet kuultiin vastaajana. Asianomistaja P vahvisti syyttäjän näkemyksen sitä häneltä tiedusteltaessa.

Asianomistaja P on kertonut työskennelleensä Karjalan Prikaatin tykistörykmentissä vastaaja Kurpan alaisuudessa. Kurppa oli sotilasarvonsa perusteella asianomistaja P:n esimies. He johtivat yhdessä mm. ammuontoja ja heillä oli yhteinen työhuone. Asianomistaja P on kertonut kärsineensä henkisesti tapahtumien johdosta hyvin paljon ja joutuneensa syömään mm. masennuslääkkeitä. Asian johdosta hänelle on koitunut paljon harmia ja mielipahaa.

Vastaaja Kurppa on kertonut, että hänen vaimonsa siskontytärtä oli lähestynyt Instagramin kautta Mikko -niminen henkilö, joka oli tehnyt tytölle tapaamishdotuksen. Vastaaja Kurpan vaimon sisko oli tehnyt asiasta ilmoituksen nettipoliisille. Kun mitään ei ollut poliisin toimesta alkanut tapahtumaan, alkoi Kurppa itse selvittää asiaa kirjautumalla Instagramiin asianomistaja P:n nimellä. Hänellä oli tarkoitus etsiä tämä Mikko -niminen henkilö. Vastaaja Kurppa on kertonut, ettei hänellä ollut mitään tarkoitusta aiheuttaa tekemisillään harmia asianomistaja P:lle. Vastaaja Kurppa on myöntänyt, että teki virhearvioinnin siinä, että kirjautui Instagramiin väärällä

nimellä. Hän on myös kertonut, ettei puutteellisten tietojenkäsittelytaitojensa vuoksi ymmärtänyt, että asianomistaja P:n nimi ylipäättään näkyy Instagramissa.

Vastaaja Kurppa on kertonut, ettei hän pysty antamaan mitään järkevää syytä siihen, miksi hän valitsi asianomistaja P:n nimen Instagram-tililleen. Vastaaja Kurppa on kertonut, että hän käytti Instagram tiliään seuratakseen nuorien tyttöjen Instagram-tiliä tarkoituksenaan tavoittaa tämä Mikko-niminen mies. Vastaaja Kurppa on kertonut olleensa Instagramissa yhteydessä noin 10 tytön kanssa katsellen erityisesti heidän kaverilistojaan löytääkseen Mikko -nimisen henkilön.

Vastaaja Kurppa on kummeksunut, miksi asianomistaja P on joutunut selvittämään asiaa niin monelle esimiehelleen.

Todistaja Maria Rossi on kertonut toimivansa keskusrikospoliisissa (jäljempänä KRP) nettirikostutkinnan parissa. Todistaja Rossi on kertonut, että tässä tapauksessa oli lähetetty normaalin kaavan mukaan kysely suomalaiselle operaattorille siitä, kuka asianomistaja P:n -nimisen Instagram-profiilin oli luonut ja mistä IP-osoitteesta. Vastauksena oli saatu varma tieto siitä, että asianomistaja P:n nimisen profiilin Instagramiin oli luonut vastaaja Kurppa IP-osoitteesta, joka oli hänen nimissään.

Muu todistelu syytekohdassa 1

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä kotietsintäpöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/KEM/1 ilmenee, että asianomistaja P:n asuntoon Vantaalla on tehty kotietsintä 28.8.2018.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä takavarikkopöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/KEY/1 ilmenee, että kotietsinnän tuloksena asianomistaja P:n asunnosta on takavarikoitu hänen omistamansa muistitikku sekä tietokoneen keskusyksikkö.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä takavarikkopöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/TVP/1 ilmenee, että asianomistaja P:n puhelin on poliisin toimesta takavarikoitu 29.8.2018 ja puhelimeen on kohdistettu laite-etsintä. Pöytäkirjalla on myös poliisin seuraava maininta: Tutkittavana oleva rikos on tapahtunut internetissä. Asianomistaja P:n puhelimeen tehdään tutkinta mahdollisen tutkintaa tukevan materiaalin löytämiseksi taikka muun laittoman materiaalia löytämiseksi. Puhelin voi olla rikoksen tekoväline.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä laite-etsintäpöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/LAI/1 ilmenee, että asianomistaja P:n puhelimesta ei ole löytynyt tutkintaa tukevaa materiaalia. Asiakirjassa on lisäksi maininta ”vahvistan suoritetun laite-etsinnän. Ei takavarikoitua, jäljennettyä tai haltuun otettua omaisuutta. Laitteesta ei löytynyt takavarikoitua omaisuutta.”

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä laite-etsintäpöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/LAI/2 ilmenee, että asianomistaja P:n tietokoneen keskusyksiköstä ei ole löytynyt takavarikoitavaa aineistoa eikä tutkintaa tukevaa materiaalia.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä Instagram Business Record -nimetystä asiakirjasta ilmenee, että asianomistaja P:n nimellä luotu Instagram-tili, jonka käyttäjätunnus on ollut muotoa –P– 04@gmail.com on luotu IP-osoitteesta 001:999:21:a02d:506c:bf6e:aa32:2eca. IP-osoitteen omistaja ja maksaja on ollut vastaaja Kurppa

Asianomistaja P on kirjallisena todisteena esittänyt 17.6.2020 päivätyyn lääkärintodistuksen, jonka on allekirjoittanut lääkintäkapteeniluutnantti Richard Lundell. Lääkärintodistuksen mukaan asianomistaja P on käsiteltävänä olevan identiteettivarkauden takia kärsinyt voimakkaasta ahdistuneisuudesta ja siihen liittyvästä unettomuudesta. Asianomistaja P on saanut oireisiin myös lääkitystä. Erityisesti asianomistaja P on kokenut ahdistusta tilanteissa, joissa on julkisella paikalla joutunut kohtaamaan lapsiperheitä.

Johtopäätökset syytekohdassa 1

Vastaja Kurppa on kertonut avanneensa Instagram-tilin asianomistaja P:n nimellä. Näin ollen käräjäoikeus katsoo Kurpan tunnustaneen syyllisyytensä identiteettivarkauteen. Asianomistaja P:n tuomioistuimessa antama kertomus tukee vastaaja Kurpan asiassa antamaa tunnustusta. Asiakirjanäyttö vahvistaa myös tapahtumienkulun kiistattomasti, ts. vastaaja Kurppa on avannut Instagram-tilin asianomistaja P:n nimellä omasta IP-osoitteestaan käyttäen Instagram-tiliä asianomistaja P:nä esiintyen. Todistaja Rossin kertomus tukee sitä sinänsä kiistatonta näyttöä, mikä asiakirjoista on saatu.

Poliisi on aluksi epäillyt asianomistaja P:tä Instagram-tilin käyttäjäksi, mutta tutkinnan keinoin on selvitetty, ettei asianomistaja P:llä ole ollut mitään tekemistä hänen kanssaan samannimisen Instagram-tilin kanssa. Laite-etsinnän keinoin on myös osoitettu, ettei asianomistaja P:n hallusta ole tavattu mitään takavarikoitavaa aineistoa eikä tutkintaa tukevaa materiaalia.

Lääkärintodistuksesta ilmenee, että asianomistaja P on oireillut psyykkisesti vastaaja Kurpan menettelyn johdosta. Oireilu ei ole ollut aivan vähäistä, koska asianomistaja on joutunut turvautumaan lääkkeelliseen hoitoon oireiden ollessa pahimmillaan.

Henkilötodistelu syytekohdassa 2

Vastaja Kurppa on kertonut hänen koneeltaan löytyneistä lapsipornokuvista ja -videoista, että ne olivat päätyneet hänen koneelleen vahingossa. Puutteellisten tietojenkäsittelytaitojensa johdosta kuvat ovat ilmeisesti latautuneet vahingossa vastaaja Kurpan koneelle, hänellä ei ole ollut aikomusta tuollaisia kuvia koneelleen tallentaa. Vastaja Kurppa on kertonut myös epäilevänsä, että hänen puhelintaan on käyttänyt joku muu henkilö ja että kuvat ovat mahdollisesti tästä syystä joutuneet hänen koneelleen. Kurppa on kertonut, että hänen puhelimestaan on keväällä 2018 löydetty jokin vakoiluohjelma, mikä viittaa siihen, että jollakin muulla taholla on ollut pääsy hänen tietoihinsa tai käyttämiinsä ohjelmiin. Vastaja Kurppa on kertonut, että hän on saattanut esitutkinnassa kertoa asioista toisella tavalla johtuen poliisin harjoittamasta painostuksesta. Vastaja Kurppa ei osannut sanoa syytä sille, miksi kuvat on ladattu hänen omistamastaan IP-osoitteesta.

Todistaja Elmo Anttila on kertonut esitutkintapöytäkirjan liitteenä olevista videoista ja kuvista mm., että videoklipit on ladattu netistä päätelaitteelle kuvakkeissa mainittuina päivinä (päivämäärät jokaisessa kirjallisena todisteena olevassa ikonissa) ja että kellonaika ei välttämättä vastaa totuutta. Todistaja Anttila on kertonut kuvien ja videoiden löytyneen kansioista, missä oli vastaajan muitakin, mm. ralliharrastuksesta otettuja kuvia ja videoita. Vastaja Kurppa ei ollut antanut poliisin taktiselle tutkijalle salasanoja, joilla tietokoneen kansiot olisi pystytty avaamaan ja tarkastamaan. Poliisi on kuitenkin saanut koodit ns. murrettua ja päässyt katselemaan vastaaja Kurpan koneen sisällön sekä löytänyt sieltä kiellettyä materiaalia.

Todistaja Anttila on kertonut, että videoiden ja kuvien päätyminen vastaajan koneen muistiin ei ole tapahtunut vahingossa ja että vastaajan on tullut aktiivisesti toimia ladatakseen kuvat/videot google-tilinsä välityksellä päätelaitteelle. Todistaja Anttila on lisäksi kertonut, että kuvien ja videoiden määrä huomioiden on erittäin epätodennäköistä, että kuvat olisivat päätyneet koneelle vahingossa. Muutaman kuvan osalta asian voisi selittää vahingolla, muttei satoja kuvia.

Muu todistelu syytekohdassa 2

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä kotietsintäpöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/KEY2 ilmenee, että vastaaja Kurpan asuntoon osoitteessa Brahentie 8B 18 on perjantaina 23.11.2018 tehty kotietsintä. Vastaaja Kurppa ei ole ollut kotietsinnässä henkilökohtaisesti paikalla. Vastaaja Kurppa on lisäksi ilmoittanut, ettei halua olla paikalla toimituksessa. Kotietsinnän tuloksena poliisi on takavarikoinut Kurpan asunnosta tietotekniikkaa ja matkapuhelimia, mitkä on merkitty ao. omaisuusluetteloon seuraavasti:

- Samsung galaxy s4 -merkkinen puhelin laatikossa. Takavarikoitu asunnon makuuhuoneen lipaston ylälaatikosta
- Samsung galaxy xcover -puhelin. Takavarikoitu asunnon tv- huoneesta lipasten laatikosta.
- Sony xperia -merkkinen puhelin. Takavarikoitu asunnon tv- huoneesta lipaston laatikosta.
- Levyasema Seagate. Takavarikoitu ulkoinen Seagate merkkinen kiintolevy tv-huoneesta lipasten laatikosta.
- DVD-levy Maxell. Takavarikoitu DVD-levy asunnon tv-huoneesta lipaston laatikosta.
- Muistitikku Kingston. Takavarikoitu Kingston-merkkinen 8Gb USB-muistitikku tv-huoneen lipaston laatikosta
- Tietokone Fujitsu. Takavarikoitu Fujitsu-merkkinen kannettava tietokone ja virtalähde asunnon makuuhuoneen lipaston päältä.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esittämästä laite-etsintä pöytäkirjasta nro 5560/R/41816/18/LAI/3 ilmenee, että vastaaja Kurpan puhelimen ja SIM-kortin tietosisältö on jäljennetty.

Syyttäjän kirjallisena todisteena esitetystä poliisin tietoteknisen tutkinnan raportista (nro 5740/R/69297/18 Li1) , joka siis on DVD-tallenne, ilmenee, että vastaaja Kurpan koneelta on löytynyt runsaasti aineistoa, joissa erinäiset tuntemattomaksi jääneet lapset esiintyvät seksuaalissävytteisissä tilanteissa, alasti ja/tai sukupuoliaktissa.

Johtopäätökset syytekohdassa 2

Asiassa saadun kirjallisen näytön perusteella on tullut varmuudella selvitettyksi, että vastaaja Kurpan puhelimesta on löytynyt aineistoa, jonka hallussapito täyttää sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapidon tunnusmerkistön. Syyttäjän kirjallisena todisteena olevalta DVD:ltä on nähtävissä Kurpan hallusta löytyneiden kuvien ja videoiden sisältö. Epäselväksi ei käräjäoikeuden näkemyksen mukaan jää se, etteikö

kyseessä olisi nimenomaan niin sanottu lapsiporno. Kuvissa ja videoissa on lukuisia tunnistamattomaksi jääneitä lapsia, joita on kuvattu alastomana sekä erinäisissä sukupuoliakteissa sisältäen yhdyntää, ns. suihinottoa, masturbointia tms.

Puhelin, jossa kuvat ja videot ovat olleet, on kirjallisena todisteena olevan kotietsintäpöytäkirjan perusteella löytynyt Kurpan hallusta. Kuvat ja videot on ladattu Kurpan puhelimeen Kurpan hallinnoimasta IP-osoitteesta. Todistaja Anttilan asiassa kertoman perusteella on tullut osoitetuksi, ettei kuvien ja videoiden päätyminen vastaaja Kurpan puhelimeen ole voinut tapahtua vahingossa tai huomaamatta. Kyseessä on siis kärkeäjoikeuden näkemyksen mukaan ollut täysin tietoinen ja tahallinen menettely.

Kurpan esittämä vaihtoehtoinen tapahtumainkulku siitä, että puhelinta olisi käyttänyt joku muu taho on epäuskottava, koska tämän ulkopuolisen tahon olisi tullut päästä käsiksi Kurpan puhelimeen, sekä ottaa Kurpan IP-osoite haltuunsa. Epäuskottavaa tämä on erityisesti siksi, että tuo ulkopuolinen taho olisi vielä toimintansa päätyttyä palauttanut puhelimen takaisin Kurpan haltuun. Arkikokemuksen mukaan tapahtumat eivät ole voineet edetä Kurpan esittämällä tavalla.

Henkilötodistelu syytekohtassa 3

Asianomistaja E:n äiti on kertonut asianomistaja E:n olleen tapahtumien johdosta itkuinen ja sulkeutunut. Myös jonkinlaisia pelkotiloja oli esiintynyt. Asianomistaja E:n äidin mukaan tapahtumilla oli olennainen merkitys asianomistaja E:n henkiselle hyvinvoinnille. Asianomistaja E:n äiti on kertonut, että asianomistaja E lopetti voimisteluharrastuksensa käsiteltävien tapahtumien johdosta, koska hänelle ilmeisesti tuli mieleen ikäviä ajatuksia harrastuksensa parissa, koska olennaiset tapahtumat tutkitun rikoksen ja voimisteluleirin kanssa ajoittuivat juuri samaan ajankohtaan.

Asianomistaja E oli äidin mukaan vilpittömästi kuvitellut viestittelevänsä 14-vuotiaan pojan kanssa ja kun asian todellinen laita oli hänelle valjennut, oli hän ollut hyvin järkyttynyt. Nykytilanne on se, että asianomistaja E ei kunnolla uskalla luottaa kuin suunnilleen omanikäisiinsä tyttöihin.

Syyttäjän kysyessä asianomistaja E:n äidiltä, onko asianomistaja E hänen käsityksensä mukaan puhunut kaikilta osin totta tämän prosessin aikana ja että uskooko asianomistaja E:n äiti tyttärensä lähettäneen ns. tissikuvan asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle, on asianomistaja E:n äiti vastannut, että hänen käsityksensä mukaan tytär puhuu kaikin puolin totta ja että kuva on taatusti lähetetty, koska tytär oli tapahtuneen jälkeen niin järkyttynyt.

Vastaaja Kurppa on kertonut käyneensä ainoastaan hyvin pienimuotoista keskustelua asianomistaja E:n (ja asianomistaja I:n) kanssa, kuten toivottanut hyvää päivää tms. Vastaaja Kurppa on kertonut enemmän olleensa kiinnostunut asianomistaja E:n (ja asianomistaja I:n) kaverilistasta, jolta hän etsi Mikko -nimisen henkilön tietoja. Vastaaja Kurpan mukaan asianomistaja E:n (ja asianomistaja I:n) ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välinen keskustelu on ainoastaan osin hänen aikaansaannostaan. Vastaaja Kurppa on kertonut, että hänen Instagram-tilinsä on kaapattu ja että jokin tuntemattomaksi jäänyt henkilö on vastuussa keskusteluista, joissa asianomistaja E:ltä on mm. pyydetty alastonkuvia.

Todistaja Rossi on kertonut, että sen tyyppisissä nettirikoksissa, mistä tässä asiassa on kysymys, lähetetään yleensä aluksi tiedustelu Instagramin ylläpitäjälle, jolta saadaan tieto siitä, kuka ja mistä osoitteesta on luonut Instagram profiilin. Tässä nimenomaisessa tapauksessa oli menetelty normaalin kaavan mukaan ja suomalaiselta operaattorilta oli saatu varma tieto siitä, että asianomistaja P:n nimisen profiilin Instagramiin oli luonut vastaaja Kurppa IP-osoitteesta, joka oli hänen nimissään.

Syyttäjän kysymykseen siitä, onko mahdollista että Instagram-tili on voitu kaapata, todistaja Rossi on vastannut, että se on toki mahdollista. Todistaja Rossi on kertonut, että tilin kaappaaminen on mahdollista, mikäli kaappaava henkilö tietää Instagram-tilin kirjautumiseen tarvittavan sähköpostiosoitteen ja sähköpostiosoitteeseen liittyvän salasanan. Syyttäjän kysymykseen siitä, onko mahdollista, että Instagram-tili kaapattaisiin ja että tili kaappauksen jälkeen palautuisi takaisin laillisen käyttäjänsä haltuun ilman että laillinen käyttäjä tätä huomaisi, todistaja Rossi on vastannut, että se tuskin on mahdollista ilman tilin laillisen haltijan suostumusta tai lupaa. Todistaja Rossi on kertonut, ettei hänen tiedossaan ole yhtään sellaista tapausta, jossa Instagram-tili olisi kaappauksen jälkeen enää ollut alkuperäisen ja laillisen haltijansa käytössä. Tyypillisesti tilille ei kaappauksen jälkeen enää pääse alkuperäisiä koodeja käyttämällä. Todistaja Rossi kuitenkin ilmoitti asian voivan olla kaiketi teoriassa mahdollista, vaikkakaan hänellä ei ole tiedossaan yhtään tällaista tapausta. Todistaja Rossi on tässä yhteydessä ilmoittanut, että hänen tietämyksensä ei välttämättä riitä em. asian arvioimiseen.

Avustaja Loposen kysymykseen siitä, onko ip-osoite paikannettavissa kahden vuoden jälkeen tapahtumista, todistaja Rossi on ilmoittanut, että mikäli kysymys on mobiililaitteesta, on sen paikantaminen kahden vuoden viiveellä täysin mahdotonta.

Muu todistelu syytekohdassa 3

Syyttäjän todisteena on ollut tallenne alaikäisen asianomistaja E:n kuulemisesta. DVD:llä asianomistaja E on kertonut tapahtumien saaneen alkunsa siitä, kun eräs mieshenkilö otti häneen yhteyttä Instagramissa. Asianomistaja E on kertonut, että hän oli kaverinsa kanssa lähinnä huvikseen selaillut Instagramia ja vastaan oli tullut asianomistaja P:n nimellä esiintyvä henkilö, joka oli muutaman viestin jälkeen pyytänyt asianomistaja E:tä lähettämään hänelle alastonkuvan. Asianomistaja E on kertonut, että hän lähetti Instagramin välityksellä asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle kuvan, jossa näkyi hänen toinen rintansa sekä kasvot. Asianomistaja E on kertonut ottaneensa kuvan kotonaan omissa huoneissaan.

Asianomistaja E oli kuvan lähettämisen jälkeen tiedustellut asianomistaja P:n nimellä esiintyneeltä henkilöltä, miksi häntä kiinnostavat alastonkuvat, johon asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö ei ollut oikein vastannut mitään. Asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö oli tämän jälkeen lähettänyt asianomistaja E:lle kuvan miehen sukuelimestä. Kuvan hän oli poistanut välittömästi sen jälkeen, kun asianomistaja E oli kuvan nähnyt. Asianomistaja E ei osannut sanoa, oliko kuva oikeasti asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön sukuelimestä vai jonkun toisen sukuelimestä. Asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön Instagram-tilillä ei ollut juuri mitään materiaalia, seuraajia hänellä oli asianomistaja E:n mukaan useita satoja, kaikki nuoria tyttöjä. Asianomistaja E kertoi tietävänsä asianomistaja P:n nimellä esiintyvän henkilön olevan 14-vuotias ja asuvan Kouvolassa. Asianomistaja E on kertonut, että keskustelu asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön kanssa alkoi yhdessä asianomistaja I:n kanssa.

Asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö oli asianomistaja E:n voimisteluleirin aikana ottanut useita kertoja häneen yhteyttä. Joissakin viesteissä hän oli ilmoittanut asianomistaja E:lle, että hän jakaa asianomistaja E:n lähettämän alastonkuvan muille, ellei tämä lähetä lisää kuvia. Asianomistaja E oli säikähtänyt tästä uhkauksesta siinä määrin paljon, että oli päättänyt kertoa asiasta vanhemmilleen. Sittemmin näin oli tapahtunutkin ja vanhemmat, jotka olivat alkaneet selvittää asiaa yhdessä asianomistaja I:n vanhempien kanssa, olivat päätyneet tekemään rikosilmoituksen asiassa.

Kysyttäessä asianomistaja E on ilmoittanut, että kuulustelussa hänelle esitetty viestiketju, joka on myös syyttäjän nimeämä kirjallinen todista, on hänen ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välistä viestittelyä.

Syyttäjän nimeämänä kirjallisena todisteena asiassa on esitetty asianomistaja E:n ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välistä viestinvaihtoa. Viestinvaihdosta on nähtävissä asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön pyrkimys saada asianomistaja E lähettämään hänelle alastonkuvia itsestään, missä tavoitteessaan hän on yhden kuvan osalta onnistunutkin.

Johtopäätökset syytekohdassa 3

Saadun selvityksen perusteella on tullut luotettavasti selvitettyä, että vastaaja Kurppa on tehnyt asianomistaja E:lle seksuaalisen teon, joka on ollut omiaan vahingoittamaan asianomistaja E:n kehitystä. Vaihtoehtoisesti voidaan todeta vastaaja Kurpan vähintäänkin saaneen asianomistaja E:n ryhtymään sellaiseen seksuaaliseen tekoon, joka on ollut omiaan vahingoittamaan lapsen kehitystä. Vastaaja Kurpan on osoitettu lähettäneen asianomistaja E:lle kuvan miehen sukuelimestä. Lisäksi vastaaja Kurppa on saanut asianomistaja E:n lähettämään Kurpalle kuvan, jossa on näkynyt asianomistaja E:n kasvat ja hänen toinen rintansa.

Kirjallisena todisteena olevasta viestiketjusta on nähtävissä, että vastaaja Kurppa on useita kertoja pyytänyt asianomistaja E:tä lähettämään itsestään alastonkuvia (viittaukset tisseihin, perseeseen yms.). Asianomistaja E:n oman kertoman mukaan hän myös lähetti Kurpalle, joka esiintyi instagramissa asianomistaja P:n nimellä, yhden kuvan itsestään, jossa asianomistaja E:n kertoman mukaan näkyi hänen rintansa ja kasvonsa. Asianomistaja E:n kertomusta voidaan asianomistaja E:n äidin kertoman perusteella pitää hyvin luotettavana. Selvitystä on myös tullut siitä, että asianomistaja E:lle aiheutui tapauksesta erinäisiä henkisiä vaikeuksia kuten masentuneisuutta ja pelkotiloja.

Vastaaja Kurpan esittämä vaihtoehtoinen tapahtumainkulku on epäuskottava. Todistajana kuultu Maria Rossi on kertonut, ettei hänen tiedossaan ole tapausta, jossa Instagram-tili olisi kaappauksen jälkeen palautunut laillisen haltijansa käyttöön. Edelleen Rossi on kertonut, että asianomistaja P:n nimellä Instagramissa esiintynyt henkilö on ollut erittäin suurella varmuudella vastaaja Kurppa, koska tili oli avattu hänen tiedoillaan ja hänen hallitsemastaan IP-osoitteesta.

Henkilötodistelu syytekohdassa 4

Asianomistaja I:n äiti on kertonut tämän asian tulleen ilmi, kun asianomistaja E:n äiti oli soittanut hänelle sunnuntaina. Asianomistaja E:tä oli hänen äitinsä mukaan lähestynyt asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö, joka oli pyytänyt asianomistaja E:ltä alastonkuvia. Asianomistajien E ja I vanhemmat olivat keskinäisen neuvonpidon jälkeen päättäneet tehdä asiassa

tutkintapyynnön, kun oli selvinnyt, että asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö oli pyytänyt Instagramissa molemmilta asianomistajilta E ja I alastonkuvia. Asianomistajien vanhemmat olivat olleet kovasti huolestuneita tapahtumista ja kokivat, että asia on selvitettävä.

Todistaja Rossin ja vastaaja Kurpan kertomusten osalta viitataan syytekohtassa kolme jo kerrottuun.

Muu todistelu syytekohtassa 4

Syyttäjän todisteena on ollut tallenne alaikäisen asianomistaja I:n kuulemisesta. DVD:llä asianomistaja I on kertonut tapahtumien alkaneen keskiviikkona. Häntä oli Instagramin kautta lähestynyt asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö lähettäen kaveripyynnön. Muutaman keskustelun jälkeen, jotka koskivat harrastuksia ja koulunkäyntiä, oli asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö alkanut pyytämään asianomistaja I:ltä kuvia. Asianomistaja I oli muistamansa mukaan lähettänyt asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle jonkin kuvan itsestään, missä oli ollut vaatteet päällä kotinsa autotallin katoksessa tai autotallissa. Alastonkuvia hän ei pyynnöistä huolimatta ollut lähettänyt, vaikka asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö oli tällaisia sekä vihjaavasti että suoraan pyytänyt. Asianomistaja I oli ilmoittanut asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle, ettei hänellä ole aikomusta lähettää tälle mitään alastonkuvia tai muuta sen laatuista materiaalia.

Asianomistaja I on kertonut kirjoitelleensa asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle muutaman päivän. Kirjoittelu oli loppunut siihen, kun asianomistaja E oli palannut voimisteluleiriltä ja sekä asianomistaja E:n että I:n vanhemmat olivat puuttuneet asiaan. Kirjoittelu asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön kanssa oli alkanut siitä, kun keskiviikkona asianomistajat E ja I olivat viettäneet aikaa yhdessä ja asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö oli ottanut yhteyttä asianomistaja E:hen. Kirjoittelu oli tuolloin käynnistynyt myös asianomistaja I:n suuntaan.

Asianomistaja I on kertonut asianomistaja E:n säikähtäneen ja ahdistuneen asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön yhteydenotoista ja kertoneen asiasta vanhemmilleen, jotka ottivat yhteyttä välittömästi asianomistaja I:n vanhempiin. Vanhempien palaveerattua asiasta asianomistajien E ja I kanssa asiassa tehtiin rikosilmoitus.

Asianomistaja I on kertonut, että asianomistaja P:n nimellä esiintyneellä henkilöllä oli Instagram-tilillään ainakin 100 seuraajaa, jotka kaikki olivat nuoria tyttöjä. Asianomistaja I on kertonut hänelle kuulustelussa esitetyistä, kirjallisena todisteena olevista kuvakaappauksista, että ne ovat keskusteluista hänen ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välillä. Asianomistaja I on kertonut, ettei asianomistaja P:n nimellä esiintynyt henkilö ollut koskaan kieltänyt häntä puhumasta heidän keskusteluistaan vanhemmille.

Asianomistaja I on kysyttäessä ilmoittanut kokeneensa häiritsevinä asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön yhteydenotot siltä osin, kun ne liittyvät alastonkuvien pyytämiseen. Asianomistaja I on kertonut, ettei kuitenkaan mitään alastonkuvia tullut lähetettyä asianomistaja P:n nimellä esiintyneelle henkilölle, joten hänellä itsellään ei asiassa ole mitään ongelmaa. Asianomistaja E:n hän on kuullut olleen aika ahdistunut tapahtumien johdosta ja myös itkeneen.

Syyttäjän kirjallisena todisteena asiassa on ollut myös asianomistaja I:n ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välinen viestittely. Viestittelystä on selvästi luettavissa asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön pyrkimys saada asianomistaja I lähettämään hänelle alastonkuvia itsestään.

Johtopäätökset syytekohdassa 4

Asiassa saadun selvityksen perusteella käräjäoikeus katsoo vastaaja Kurpan syyllistyneen lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritykseen. Kirjallisena todisteena olevasta viestiketjusta on havaittavissa, että vastaaja Kurppa on pyrkinyt saamaan asianomistaja I:n ryhtymään sellaiseen seksuaaliseen tekoon, joka on omiaan vahingoittamaan lapsen kehitystä eli lähettämään vastaaja Kurpalle kuvia itsestään alastomana tms. Asianomistajan oman kertomuksen perusteella on tullut luotettavasti selvitettyä, että viestinvaihto on tapahtunut nimenomaan hänen ja asianomistaja P:n nimellä esiintyneen henkilön välillä. Todistaja Rossin asiassa antaman lausunnon sekä muun asiassa esitetyn selvityksen perusteella voidaan pitää luotettavasti selvitettyinä, että vastaaja Kurppa on esiintynyt ja toiminut Instagramissa tekaistun henkilöllisyyden turvin esiintyen asianomistaja P:n nimellä.

Rikosteko on jäänyt yritykseksi, koska asianomistaja I on kieltäytynyt kuvien lähettämisestä, ts. teon jääminen yrityksen asteelle ei ole johtunut vastaajan toimista, vaan ns. vastaajasta riippumattomasta syystä. Kun kuitenkin teon kohteena on ollut alle 15-vuotias lapsi, on mahdollisuus teon onnistumiselle ollut potentiaalinen.

Seuraamusarviointi

Rikoslain 6 luvun 4 §:n (13.6.2003/515) mukaan rangaistus on mitattava niin, että se on oikeudenmukaisessa suhteessa rikoksen vahingollisuuteen ja vaarallisuuteen, teon vaikuttamiin sekä rikoksesta ilmenevään muuhun tekijän syyllisyyteen.

Vastaaja Kurppa on syyllistynyt neljään eri rikokseen. Vakavin rikoksista on käräjäoikeuden näkemyksen mukaan lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, joka on tehty etäyhteyttä käyttäen (Timo Ojala: Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset, Edita, Porvoo 2012 s. 98.) Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomitaan rikoslain 20 luvun 6 §:n nojalla vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa rangaistuksen lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tulisi oikeuskirjallisuudessa omaksutun kannan mukaan olla välillä 6 kk – 1 vuosi vankeutta (mm. Timo Ojala: Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset, Edita, Porvoo 2012 s. 198 kappale 2). Vastaaja Kurpan menettelyä voinee pitää ns. ”tyyppitapauksena” oikeuskirjallisuudessa esitettyjen kannanottojen perusteella. Käräjäoikeus harkitsee oikeudenmukaisen rangaistuksen olevan vankeusrangaistus oikeuskirjallisuudessa esitetyn kannan mukaisesti. Tämä voidaan ottaa myös yhteisrangaistuksen pohjaksi.

Kurpan syyksi luetaan myös lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritys, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito ja identiteettivarkaus.

Rikoslain 38 luvun 9 §:n mukaan identiteettivarkaudesta tuomitaan sakkorangaistus. Rikoslain 7 luvun 1 §:n mukaan tuomioistuimien saa kuitenkin

tuomita kaikista rikoksista yhteisen vankeusrangaistuksen, mikäli jostakin rikoksesta olisi tuomittava vankeutta ja yhdestä tai useammasta muusta rikoksesta sakkoa tai rikesakko.

Rangaistus sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapidosta on rikoslain 17 luvun 19 §:n mukaan sakko – yksi vuosi vankeutta. Ottaen huomioon Kurpan hallusta löytyneiden lapsipornokuvien ja -videoiden varsin suuri määrä, tulisi Kurpalle tästä yksittäisestä teosta kärjäoikeuden näkemyksen mukaan langettaa lyhyt vankeusrangaistus.

Kärjäoikeuden näkemyksen mukaan vastaaja Kurppa tulee edellä sanottu huomioon ottaen tuomita hänen tekemistään rikoksista yhteiseen yhden vuoden mittaiseen ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Vankeusrangaistus tuomitaan ehdollisena, koska Kurpalla ei ole aiempaa rikostaustaa ja koska kokonaisrangaistus jää alle kahden vuoden.

Kärjäoikeus katsoo kumminkin, että ehdollinen vankeusrangaistus Kurpan menettelystä ei ole riittävä seuraamus. Tällä perusteella kärjäoikeus määrää ehdollisen vankeusrangaistuksen ohella Kurpan 40 tunnin mittaiseen yhdyskuntapalvelurangaistukseen. Kurpasta laaditun seuraamusselvityksen mukaan Kurpalla on edellytykset suoriutua yhdyskuntapalvelurangaistuksesta ja hän on 25.6.2020 ilmoittanut suostuvansa yhdyskuntapalvelurangaistukseen.

Syyttäjän viraltapanoa koskeva vaatimus

Rikoslain 2 luvun 10 §:n (12.7.2002/604) mukaan virkamies, julkista luottamustehtävää hoitava henkilö tai julkista valtaa käyttävä henkilö, joka tuomitaan elinkaudeksi vankeuteen, on myös tuomittava pantavaksi viralta. Hänet on tuomittava pantavaksi viralta myös, jos hänet tuomitaan vankeuteen määrääjäksi, vähintään kahdeksi vuodeksi, paitsi jos tuomioistuin katsoo, ettei rikos osoita tuomittua sopimattomaksi olemaan virkamiehenä tai hoitamaan julkista tehtävää.

Jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö tuomitaan vankeuteen kahta vuotta lyhyemmäksi ajaksi tahallisesta rikoksesta, hänet voidaan samalla tuomita viralta pantavaksi, jos rikos osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi olemaan virkamiehenä tai hoitamaan julkista tehtävää.

Yleisillä vaaleilla valittua julkisyhteisön edustajiston jäsentä ei kuitenkaan saa tämän pykälän nojalla tuomita pantavaksi viralta tuosta tehtävästään.

Kärjäoikeus katsoo, ettei vastaaja Kurpan menettely osoita hänessä sellaista sopimattomuutta sotilasvirkaan, että hänet tulisi tuomita viralta pantavaksi. näin ollen syyttäjän vaatimus viraltapanoa koskien hylätään.

Asianomistajien korvausvaatimukset

Asianomistaja P

Asianomistaja P on vaatinut vastaaja Kurpan velvoittamista korvaamaan hänelle kivusta ja särystä ja muusta tilapäisestä haitasta 2.000,00 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen rikosentekopäivästä 30.4.2018 lukien. Asianomistaja P on lisäksi vaatinut vastaaja Kurpan velvoittamista korvaamaan hänelle kärsimyskorvauksena 3.000,00 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen rikosentekopäivästä 30.4.2018 lukien.

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suosituksissa, jotka on viimeksi päivitetty vuonna 2017 ei toistaiseksi ole annettu mitään suositusta identiteettivarkautta koskien johtuen siitä, että identiteettivarkautta koskeva rikoslain 38 luvun 9 a § tuli voimaan vasta vuonna 2015¹.

Osviittaa siitä, millainen kärsimyskorvaussumma identiteettivarkaudesta tulisi langettaa, saa henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten yksityisyyttä koskevan suosituksen kohdasta III.4. Sen mukaan yksityisyyden loukkauksesta tyypillisesti tuomittu kärsimyskorvaus on ollut luokkaa 300 – 9.000 euroa riippuen pitkälti loukkauksen vakavuudesta. Keskiarvo

kärsimyskorvaussummalle on ollut 1.411,00 euroa². Asianomistaja P on saadun selvityksen perusteella kärsinyt vastaaja Kurpan menettelystä tavallista enemmän johtuen etupäässä upseerin ammatista, johon hän on ollut opiskelemissa. Käräjäoikeus on harkinnut asianomistaja P:n kärsimyskorvauksen osalta kohtuullisen korvaussumman olevan 2.500 euroa.

Kivun, säryn ja tilapäisen haitan osalta käräjäoikeus viittaa kirjallisena todisteena esitettyyn lääkärintodistukseen. Tuon todistuksen perusteella käräjäoikeus katsoo asianomistaja P:n kärsineen henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten kohdassa II.13.4. määritellystä lievästä masennuksesta, joka on ajoittain vaatinut lääkettä. Tyypillinen korvaussumma lievästä masennuksesta on henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten mukaan ollut 500 – 2.000 euroa. Käräjäoikeus on harkinnut, että kohtuullinen korvaussumma asianomistaja P:lle on 1.000 euroa.

Näin ollen käräjäoikeus velvoittaa vastaaja Kurpan korvaamaan asianomistaja P:lle kärsimyskorvauksena ja tilapäisestä haitasta yhteensä 3.500 euroa laillisine korkoineen rikoksentekopäivästä 30.4.2018 lukien.

Asianomistaja E

Asianomistaja E on vaatinut vastaaja Kurpan velvoittamista korvaamaan hänelle lapsen seksuaalisen hyväksikäytön aiheuttamasta kärsimyksestä 2.500 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen rikoksentekopäivästä 13.8.2018 lukien.

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten kohdan III.1.4.2 mukaan lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä, joka on ollut yksittäinen teko, on tyypillisesti maksettu kärsimyskorvauksena 1.000-3.500 euroa.

Ottaen huomioon tekokokonaisuus sekä rikoksen ajallinen ulottuvuus, ts. se että vastaaja Kurppa on lukuisia kertoja pyytänyt asianomistaja E:tä lähettämään itsestään alastonkuvia, katsoo käräjäoikeus asianomistaja E:n vaatiman kärsimyskorvauksen olevan oikealla tasolla ja velvoittaa vastaaja Kurpan korvaamaan asianomistaja E:lle 2.500 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen rikoksentekopäivästä 13.8.2018 lukien.

Todistelukustannusten korvaaminen

Koska vastaajan on todettu menettelyllään syyllistyneen niihin rikoksiin, joista syyttäjällä on hänelle rangaistusta vaatinut, on hän velvollinen korvaamaan asian käsittelystä aiheutuneet todistelukustannukset.

Avustajien palkkiot

Syyttäjä on paljoksunut oikeusapua omavastuuosuudetta saaneen vastaaja Matti Olavi Kurpan avustajan OTM Mirka Loposen palkkiolaskua esittäen, että siitä tulisi vähentää valmistautumisen osalta pois 15 tuntia. Käräjäoikeus on harkinnut, että kohtuullinen valmistautumiseen käytetty aika on ollut 7 tuntia. Edellä sanottu huomioon ottaen Matti Olavi Kurpan avustajan OTM Mirka Loposen palkkioksi vahvistetaan 4.455,00 euroa, matkakulujen määräksi 75,60 euroa ja arvonlisäveron määräksi 1.087,34 euroa eli yhteensä 5.617,94 euroa. Määrä jää valtion vahingoksi.

Valtion varoista maksetaan asianomistaja E:n oikeudenkäyntiavustajaksi määrätylle OTM Petra Siltalalle palkkiona 1.485 euroa ja arvonlisäveron määränä 356,40 euroa eli yhteensä 1.841,40 euroa, mikä määrä vastaaja Kurppa veloitetaan korvaamaan valtiolle korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisin korkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäivästä.

Asianomistaja P:n avustajan asianajaja Lauri Kyllöselle palkkioksi vahvistetaan 4.613,26 euroa ja arvonlisäveron määränä 1.107,19 euroa eli yhteensä 5.720,45 euroa, mikä määrä vastaaja Kurppa veloitetaan korvaamaan asianomistaja P:lle korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisin korkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäivästä.

Ratkaisun lopputulos ilmenee seuraavalla sivulla olevasta tuomiolauselmasta.

- 1 Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suosituksia 2017, 4. painos, sivu 4
- 2 Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositukset 2017, 4. painos, s. 149-150.

Etelä-Savon käräjäoikeus

Tuomiolauselma

20/126092

31.07.2020

Asianumero
R 20/766**Vastaaja**

Matti Olavi Kurppa, 290675-025P

Syyksi luetut rikokset

1. Identiteettivarkaus

30.04.2018 - 11.09.2018

Rikoslaki 38 luku 9a § 1

2. Sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän
kuvan hallussapito

01.01.2014 - 23.11.2018

Rikoslaki 17 luku 19 §

3. Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

06.08.2018 - 13.08.2018

Rikoslaki 20 luku 6 §

4. Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön yritys

06.08.2018 - 13.08.2018

Rikoslaki 20 luku 6 § 3

Rangaistusseuraamukset

Yhteinen rangaistus

Syyksi luetut rikokset 1-4

1 vuosi vankeutta

Vapaudenmenetysaika 26. - 28.11.2018

Vankeusrangaistus on ehdollinen.

Koeaika päättyy 31.7.2022

Ehdollisen vankeuden ohessa yhdyskuntapalvelua 40 tuntia

Ehdollinen rangaistus voidaan määrätä pantavaksi täytäntöön, jos tuomittu tekee koeaikana rikoksen, josta hänet tuomitaan ehdottomaan vankeuteen ja josta syyte on nostettu vuoden kuluessa koeajan päättymisestä.

Korvausvelvollisuus

Vastaaja Matti Olavi Kurppa määrätään suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksu 80,00 euroa.

Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Valtion varoista maksetaan Kurpan puolustajaksi määrätyle OTM Mirka Laposelle palkkiona 4.455 euroa, kulujen korvauksena 75,60 euroa ja arvonlisäveron määränä 1.087,34 euroa eli yhteensä 5.617,94 euroa, mikä määrä jää valtion vahingoksi.

Valtion varoista maksetaan asianomistaja *** oikeudenkäyntiavustajaksi määrätyle OTM Petra Siltalalle palkkiona 1.485 euroa ja arvonlisäveron määränä 356,40 euroa eli yhteensä 1.841,40 euroa, mikä määrä Kurppa

velvoitetaan korvaamaan valtiolle korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäivästä.

Vastaaja velvoitetaan korvaamaan valtiolle todistelukustannukset 247,50 euroa.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

Matti Olavi Kurppa velvoitetaan suorittamaan *** kärsimyskorvauksena 2.500 euroa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen tekopäivästä 13.8.2018 lukien.

Matti Olavi Kurppa velvoitetaan korvaamaan asianomistaja ***kärsimyskorvauksena ja tilapäisestä haitasta yhteensä 3.500 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen rikoksentekopäivästä 30.4.2018 lukien sekä oikeudenkäyntikulut 5.720,45 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäivästä.

Muutoksenhaku

Annettiin muutoksenhakuohje.

Lainvoimaisuus

Tuomio ei ole lainvoimainen.

Allekirjoitus

Kärjäjätuomari Asser Kuosmanen